

Bay ve Bayan Alfred Friendly 1964 de yaz tatillerini Side'de geçirdikten sonra yurtlarına dönmek üzere İstanbul'a uğradıklarında beni aradılar. Gönüllerini Side'ye öylesine kaptırmışlardıki Jean Friendly duygularını şöyle anlatıyordu:

Çok yerlere tatitl geçirmeye gitmiştik, bir süre sonra çocuklarımı özler evime dönmek isterdim. Side bana her şeyi unutturdu, hatta dönüş tarihimiz yaklaştıkça üzölmeye başladım. Alfred Friendly ise beni Örenyeri kazılar ve yayınlarla ilgili soru yağmuruna tutmuştu. Bu ilgi ve sevgileri gittikçe artmış, sonunda Side'de bir evde edinmiş yaz tatillerini orada geçiriyorlardı. Böylece Side, Berge ve Pamphylia Selevkeiasındaki çalışmalarımızda yakından izliyorlardı. Her gelişte Türkiyenin çeşitli Örenyerlerini geziyorlar ve gittikçe yurdumuza karşı ilgi ve hayranlıkları artıyordu. Bir gün merhum Ord.Prof.A.M.Mansel ve beni davet ederek aldıkları birkararı bize bildirdiler. Uluslararası Side Dostları Vakfı kurmak ve çalışmalarımızım maddi olanaklarla desteklemek istediler. Bu vakıf 1972 de Bay ve Bayan Friendly'nin teşebbüsleri ile kuruldu. Bu gün 150 kadar ve 10 çeşitli ölkelerden üyesi bulunan vakfın başkanlığını Alfred Friendly, sekreterliğini jean Frenkli yapmaktadır. Vakfın Amblemi kentin bir kabartma bezemesinden almanar oluşturmaktadır.

Bilindiği gibi kentin ismi Side Yunan öncesi yöresel Anadolu dilinde Nar anlamına gelir. Yunanlılar daha sonra buraya yerleştiklerinde bu ismi korumuşlar ve sikkelerinin üzerine Nar resmi başmışlardır. Böylece antik geleneğe bağlı kalarak Vakıf amblem olarak Nar'ı seçmiştir.

Vakfın şimdiye dek çalışmalarını özetliyecek olursan:

I- Kazılar: Türk Tarih Kurumu, Kültür Bakanlığı, Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü adlarına Ord.Prof.Arif Müfit Mansel ve Prof.Dr.Jale İnan Başkanlığında İ.Ü.Edebiyat Fakültesi Antalya bölgesi Arkeoloji İstasyonu tarafından yürütülen Perge-Side - Panphylia Selevkeiası kazılarına maddi yardımlarda bulunmaktadır.

2-1967 den bu yana kazı ekibimiz çalışmalarını Perge'de yoğunlaştırmış bulunmaktadır. Daha önce Side Büyük Hamamında sondaj mahiyetinde yapılan kazıları tümmek amacıyla vakfın sağladığı olanaklarda kazıya devam edildi. Kentin bu anıtsal yapısı da tamamen meydana çıkarıldı, bu arada Tanrı Melas'ın heykeli de bulunarak müzeye nakledildi.

3- Antalya Müzesi eski müdürü Tanju Özeral'ın Agva köyünde nekropol kazılarını da vakıf desteklemiştir. Bölge de şimdiye dek en eski (M.Ö.6-1 yy) keramik buluntusunu veren kazı sonuçları TAD'da yayınlanmıştır.

II - Turizme Hizmetler:

1 - Side Ören yerinin anıtlarının bakımını da vakıf üstlenmiştir. Her yıl Turist mevsiminden önce anıtları örten bitkiler müze müdürü tarafından vakıftan sağlanan olanaklarla temizletilmektedir.

2 - Bilindiği gibi Turistlerin büyük bir şikâyeti örenyerlerini gezerken aydınlatıcı bilgi eksikliği ve yetersizliğidir. Side Bu hususta bir örnek oluşturacak durumdadır. Kazı ekibi tarafından her anıtı açıklıyan Türkçe, İngilizce, Almanca bilgi, plan ve restitüsyon resimlerini kapsayan etiketlerin vakıf tarafından

vektin simbiye den olmasinin gerekliligi olmasi:

I - Karilar: Turk Turizm Kurumu, Kultur Bakanligi, Keki

Besler ve Miseler Genel Müdürlüğü adlarına Ord. Prof. Aziz Kültür
Bakanı ve Prof. Dr. Jale İnan Bakanlarınca 1.4.1967 Tarihli Bakanlar
Kararıyla ilgili olarak Bakanlar Kurulu'nun 1.4.1967 Tarihli Bakanlar
Kararıyla ilgili olarak Bakanlar Kurulu'nun 1.4.1967 Tarihli Bakanlar
Kararıyla ilgili olarak Bakanlar Kurulu'nun 1.4.1967 Tarihli Bakanlar

mevzuatı.

2-1967 den bu yana kazı ekidimi gelismelerinin sonucu

yoğunlaşmıştır bulunmaktadırlar. Daha önce Sığirci Höyükte kazılar
geçmişte yapılmış ve kazılar tamamlanmış olarak vaktin zamanla
dış olmasında kazıya devam edilmiştir. Kazılar bu amaçla yapılmış ve
tamamen sonuçlandırılmıştır, bu arada Turizm Bakanlığı'nun gerekli
bulunarak müzeye nakledilmiştir.

3- Antik müze ekidimi için gerekli olan alanlar

mekanlar kazılarında vaktin zamanla genişletilmiştir. Bölge de simbiye den
en eski (M.Ö. 6-1 yy) keramik buluntularına verilen kazı sonuçları
TAB'de ayrılmıştır.

II - Turizm Hizmetleri:

1 - Sığirci Höyük kazılarının devamına ve vaktin

götürülmesidir. Her yıl turist mevsiminden önce kazılar düzenli olarak
her müze müdürlüğü tarafından vaktin zamanla genişletilmiştir. Bölge de simbiye den
mektedir.

2 -

Antik müze ekidimi için gerekli alanlar genişletilmiştir ve vaktin zamanla
Sığirci Höyükte kazılar düzenli olarak her yıl turist mevsiminden önce
her müze müdürlüğü tarafından vaktin zamanla genişletilmiştir. Bölge de simbiye den
mektedir.

Londra'da büyük fotoğrafları hazırlanmıştır. Hava etkilerine oldukça dayanıklı teknikte yapılan bu fotoğraflar turistlere Örenyerinin anıtları hakkında bilgi vermekle kaymayıp, restitüsyon resimleri sayesinde anıtları gözlerinin önünde candandırmayı da sağlar.

Antik Kentin girişinde aynı teknikte yapılmış büyük kent planı da ziyaretçiyi kentin anıtları hakkında genel olarak aydınlatmaktadır. Bu levhaların korunması, kışın kaldırılması ve yazın tekrar yerlerine konma ve bozulmuş olanların yenilenmesi masraflarını da vakıf üstlenmiştir.

Bu arada Perge'nin büyük çapta kent planı da aynı şekilde vakıf tarafından Londra'da yaptırılmış bulunmaktadır.

III - Vakfın onarıma yardımları:

1 - Side'de önceden kazısı yapılmış ve yayınlanmış (N1) Apollon Tapınağının onarımı için ön hazırlıkların yapılması vakıf tarafından sağlanmış, tapınağın tüm parçaları meydana çıkarılmış. Mimar Zeynep Nayır tarafından tüm parçaların çizimleri yapılmış ve onarım projesi çizilmiştir. Onarıma başlamak için ilk safhada gerekli Pixi yatay delici aracını da dış ülkeden teminini de vakıf üstlenmiştir.

2 - Vakıf yıllardır Selevkeia agarasının onarımına da katkılarda bulunmuştur. Özellikle Agorada bulunan Oprheus ve Antik fikir adamlarının portre büstlerini kapsayan çok kıymetli mozayiklerinin yerlerinden kaldırılıp Antalya Müzesine getirilmesini sağlamakla kalmayıp bu mozayiklerin onarımları için gerekli yabancı ülkelere malzemeyi de temin etmiştir.

Vakfın yönetim kurulu her yıl toplanarak yapılacak işleri ve yardımları görüşür. Her çalışma mevsimi sonunda yapılan işler hakkında kısa rapor verir.

İstanbul'da bu tür fotoğraflar hazırlanmıştır. Neve etkilerde olduğu gibi devamlı teknikte yapılan bu fotoğraflar İstanbul'da bulunan bütün emtialar hakkında bilgi vermekle kalmayıp, restitüsyon için bazı eserlerde emtiaların gösterimini önünde cangâzlanmasını da sağlar.

Antik Kentin girişinde aynı teknikte yapılan büyük kent planı da ayrılmıştı. Kentin emtialar hakkında genel olarak ayrıntılı makelidir. Bu levhaların korunması, kirli kâğıtlardan ve yarınlardan temizlenmesi konusuna ve bazı emtiaların restitüsyon için de yararlı olacaktır.

Bu eserde Türkiye'nin büyük çaplı kent planı da ayrıntılı olarak emtiaların İstanbul'da yapılışını bulabilirsiniz.

III - Vakıf emtiaları

1 - Sizde de önceden bazı vakıfların ve yapılarının (Nr) Apollon Tapınağının emtiaları için ön hazırlıkların yapılması için emtialardan başlanmıştır, tapınağın tüm parçaları meydana getirilmiştir. Aynı şekilde diğer emtiaların ayrıntılı yapıları da emtiaların ayrıntılı olarak gösterilmiştir. Öncelikle emtiaların ayrıntılı olarak gösterilmesi için bir emtiaların listesi hazırlanmıştır. Gerektiği takdirde bu emtiaların ayrıntılı olarak gösterilmesi için bir emtiaların listesi hazırlanmıştır.

2 - Vakıf emtialarını seçerken emtiaların emtialarına katkıları da dikkate alınmıştır. Özellikle emtiaların emtialarına katkıları da dikkate alınmıştır. Özellikle emtiaların emtialarına katkıları da dikkate alınmıştır. Özellikle emtiaların emtialarına katkıları da dikkate alınmıştır.

Vakıf emtialarının emtialarını ayrıntılı olarak göstermek için emtiaların emtialarına katkıları da dikkate alınmıştır. Özellikle emtiaların emtialarına katkıları da dikkate alınmıştır. Özellikle emtiaların emtialarına katkıları da dikkate alınmıştır.

Bu raporlar yayınlanmayıp teksir edilerek üyelere dağıtılır.

Bütün bu işleri büyük titizlikle Başkan bizzat bizden aldığı raporlara dayanarak yapar. Jean Friendly ise yazı işlerini yürütür.

Alfred Friendly 1971 de Washington Post Gazetesinden emekliye ayrıldıktan sonra kendisini arkeoloji ve tarihle ilgili geniş halk kitlesine hitabeden kitaplar yazmağa başlamıştır.

Bunlardan ilki Arkeologları da ilgilendiren Francis Beaufort'un Biyografisidir. Bilindiği gibi Amiral Beaufurt geçen yüz yıl başlarında Bodrum'dan başlayarak Mersin'e kadar Anadolu'nun Güney sahillerini dolaşarak 1917 de yayınlanan Karamania Or A Bræf Description of the South Coast of Asia Minor adını taşıyan eseri yazmıştır.

Son zamanlarda Malazgir Savaşı ve Kentin Bizans ve İslam Dönemi Tarihi hakkında yine halk kitlesine hitabedecek kitabını tamamlamıştır. Bu kitabını yazarken Malazgirt ve dolaylarını da gezmiştir.

Vakıf Antalya Müzesi kitaplığına bir hayli el kitapları RE koleksiyonu ve müze katalokları hibe etmekle müze arkeologlarının bilimsel çalışmalarına katkıda bulunmuştur.

Alfred Friendly geçen yüz yılın tanınmış Arkeolog mimarı Niemann tarafından yapılmış olan Pamphilya ve Pisidia bölgesinin antik anıtlarının çizimlerini kapsıyan bir ablüm elde etmiştir. Bunu kendisinde saklamaktan sa ilgili bilginlerin yararlanması için bir kitaplığa armağan etmek istediğini belirtti. Ben de kendisine Türk Tarih Kurumu'na hibe etmesinin en uygun olduğunu söyledim.

Sözlerime son verirken Türkiyeyi içtenlikle seven, dostlarına ve çevrelerine kendi sevdikleri gibi Türkiyeyi tanıtmayı amaçlıyan

bu raporun yayınlaması için edilecek çabaları belirtir.

Bu raporun yayınlaması için edilecek çabaları belirtir.

raporun yayınlaması için edilecek çabaları belirtir.

Alfred Friendly 1911 de Washington Post gazetesinden emekliye ayrıldıktan sonra kendisini arkeoloji ve tarihle ilgili geniş halk kitlelerine hitab eden kitaplar yazmaya başlamıştır.

Bunlardan ilki Arkeolojideki İstiflenişlerin Fransız Beaufort'un bir özeti idi. İkinci kitabı ise "The Beaufort Excavations at the Site of the Temple of Isis at Abydos" adıyla 1912 yılında yayımlandı. Üçüncü kitabı ise "The Beaufort Excavations at the Site of the Temple of Isis at Abydos" adıyla 1913 yılında yayımlandı. Dördüncü kitabı ise "The Beaufort Excavations at the Site of the Temple of Isis at Abydos" adıyla 1914 yılında yayımlandı. Beşinci kitabı ise "The Beaufort Excavations at the Site of the Temple of Isis at Abydos" adıyla 1915 yılında yayımlandı. Altıncı kitabı ise "The Beaufort Excavations at the Site of the Temple of Isis at Abydos" adıyla 1916 yılında yayımlandı. Yedinci kitabı ise "The Beaufort Excavations at the Site of the Temple of Isis at Abydos" adıyla 1917 yılında yayımlandı. Sekizinci kitabı ise "The Beaufort Excavations at the Site of the Temple of Isis at Abydos" adıyla 1918 yılında yayımlandı. Dokuzuncu kitabı ise "The Beaufort Excavations at the Site of the Temple of Isis at Abydos" adıyla 1919 yılında yayımlandı. Onuncu kitabı ise "The Beaufort Excavations at the Site of the Temple of Isis at Abydos" adıyla 1920 yılında yayımlandı.

Alfred Friendly 1911 de Washington Post gazetesinden emekliye ayrıldıktan sonra kendisini arkeoloji ve tarihle ilgili geniş halk kitlelerine hitab eden kitaplar yazmaya başlamıştır.

Bunlardan ilki Arkeolojideki İstiflenişlerin Fransız Beaufort'un bir özeti idi. İkinci kitabı ise "The Beaufort Excavations at the Site of the Temple of Isis at Abydos" adıyla 1912 yılında yayımlandı. Üçüncü kitabı ise "The Beaufort Excavations at the Site of the Temple of Isis at Abydos" adıyla 1913 yılında yayımlandı. Dördüncü kitabı ise "The Beaufort Excavations at the Site of the Temple of Isis at Abydos" adıyla 1914 yılında yayımlandı. Beşinci kitabı ise "The Beaufort Excavations at the Site of the Temple of Isis at Abydos" adıyla 1915 yılında yayımlandı. Altıncı kitabı ise "The Beaufort Excavations at the Site of the Temple of Isis at Abydos" adıyla 1916 yılında yayımlandı. Yedinci kitabı ise "The Beaufort Excavations at the Site of the Temple of Isis at Abydos" adıyla 1917 yılında yayımlandı. Sekizinci kitabı ise "The Beaufort Excavations at the Site of the Temple of Isis at Abydos" adıyla 1918 yılında yayımlandı. Dokuzuncu kitabı ise "The Beaufort Excavations at the Site of the Temple of Isis at Abydos" adıyla 1919 yılında yayımlandı. Onuncu kitabı ise "The Beaufort Excavations at the Site of the Temple of Isis at Abydos" adıyla 1920 yılında yayımlandı.

böylece ülkemiz turizmine de hizmet eden ve özellikle Pamphyliya bölgesindeki çalışmalarımızı destekleyen Friendly çiftine kendim ve kazı ekibimiz adına candan teşekkür etmek isterim.

föyloc ülmelä lurtımlıo de hısmel efen ve öselıllle lompıllıllı
bölgenınllekl gılışmıllımlımlı deşeklemler lırlınlıllı gılıllınlı kendlıml
ve kılur ekıplımlı sılmlı cendlıml lışekllıllı eımlı kılurımlı.

Boğaziçi Üniversitesi
Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi
Jale İnan Arşivi

JALBIO0401047